

Sygn. akt III AUz 53/15

POSTANOWIENIE

Dnia 31 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka-Szkibiel

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o odsetki

na skutek zażalenia ubezpieczonego W. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 18 lutego 2015 r. sygn. akt IV U 1108/14

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka SSA Zofia Rybicka-Szkibiel

Sygn. akt III AUz 53/15

UZASADNIENIE

W sprawie z odwołania ubezpieczonego W. W., Sąd Okręgowy w Koszalinie prawomocnym wyrokiem z dnia 27.06.2014r. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 25.03.2014r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do odsetek w wysokości równej odsetkom za zwłokę pobieranym od zaległości podatkowych od kwoty 3.723.48 zł za okres od dnia 4 lutego 2014r. do dnia 6 marca 2014r. (pkt 1), a nadto: odrzucił odwołanie w części obejmującej żądanie wypłaty odsetek od kwoty 4.400, 49 zł od dnia 1 maja 2008r. do dnia wypłaty według decyzji z dnia 25.01.2012r. (pkt 2 wyroku), wniosek ubezpieczonego o wypłatę odsetek od kwoty 7.000 zł od 2005r. do dnia wypłaty wyrównania potrąconego podatku dochodowego przekazał do rozpoznania Naczelnikowi I Urzędu Skarbowego w K. (pkt 3 wyroku), a także, w pozostałej części oddalił odwołanie ubezpieczonego (pkt 4 wyroku; sprawa o sygn. IV U 550/14).

Decyzją z dnia 29.08.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w K., **w wykonaniu pkt 1 ww. wyroku**, zmienił zaskarżoną uprzednio decyzję z dnia 25.03.2014r. w części, tj. dotyczącej daty początkowej naliczania odsetek od przekazanej kwoty nienależnie opłaconej składki zdrowotnej ustalając prawo do odsetek za okres od 4 lutego 2014 r. do 20 kwietnia 2014r. w łącznej kwocie: 100,79 zł. Z uwagi na okoliczność, że decyzją z dnia 25.03.2014r. Zakład dokonał już wypłaty odsetek za okres od 7 marca 2014 r. do 20 kwietnia 2014r. w kwocie 59,68 zł, do wypłaty pozostała kwota 41,11 zł.

Ubezpieczony w odwołaniu z dnia 30.09.2014r. wniósł o ustalenie prawa do odsetek od kwoty niewypłaconej w terminie emerytury, za okres od 22.09.2005r. , do dnia wyrównania w październiku 2010r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ podniósł, że zaskarżona decyzja była przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia zawartego w wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 13.06.2013r. w sprawie o sygn. IV U 436/12.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18.02.2015r. Sąd Okręgowy

w K., na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odrzucił odwołanie ubezpieczonego (pkt 1) i odstąpił od obciążania ubezpieczonego kosztami procesu (pkt 2 postanowienia).

Sąd I Instancji ustalił, że decyzją z dnia 25.01.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z 23.03.2011r.:

- odmówił wypłaty kwoty potrąconej z emerytury ubezpieczonego wskutek zajęcia komorniczego,
- przekazał należność wynikającą z tytułu zwrotu nienależnie opłaconej składki zdrowotnej za okres od 1 maja 2008r. do 30 września 2010r. w kwocie 4.400,49 zł wraz z odsetkami za okres od 26 lipca 2010r. w kwocie 895,54 zł,
- odmówił wypłaty odsetek od wypłaconych kwot wyrównań emerytury wypłaconych przez ZUS w okresie od 22 września 2005r.,
- odmówił wypłaty wyrównania z tytułu dewaluacji b. rubla, wskazując w uzasadnieniu decyzji, że:
- zgodnie z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest zobowiązany do realizacji zajęcia komorniczego i nie jest upoważniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem egzekucyjnym oraz że potrącone z emerytury kwoty zostały przekazane na konto Komornika Sądowego we W. zgodnie z dokonany przez niego zajęciem z 04.03.2008r. i następnym znak KMP 70/96,
- w sprawie zwrotu składki - pisemny wniosek zawiadamiający ZUS o zmianie miejsca zamieszkania ubezpieczony złożył w dniu 2 kwietnia 2008r. i ten dzień Zakład uznał za datę przesiedlenia ubezpieczonego na B. tj. od dnia 1 maja 2008r. Zakład wstrzymał pobór składki od 1 października 2010r., za okres od 1 maja 2008r. do 30 września 2010r. składka zostaje zwrócona wraz z odsetkami w kwocie 895,54 zł od dnia 26 lipca 2010r. tj. od 31 dni po złożeniu wniosku o zwrot składki zdrowotnej,
- w sprawie wypłaty pozostałych odsetek - wyrokiem z 23 marca 2011r. Sąd Okręgowy w Koszalinie zmienił dwie decyzje zaskarżone przez ubezpieczonego, nie zasądził wypłaty z tego tytułu odsetek. Wyrok został wykonany w ciągu 30 dni od wpływu prawomocnego orzeczenia. Skoro nie nastąpiło opóźnienie w wypłacie zasądzonych należności nie ma podstaw do wypłaty odsetek,
- w sprawie wypłaty wyrównania z tytułu dewaluacji białoruskiego rubla - Zakład odmówił wypłaty 20% wyrównania, ponieważ roszczenie to nie podlega rozpoznaniu na gruncie polskich przepisów o ubezpieczeniach społecznych.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o:

- uznanie, że niedopłacone kwoty są częścią niedopłaconej emerytury,
- data 22.09.2005r. jest datą przesiedlenia ubezpieczonego na B.,
- wypłacenie kwoty 6.783,32 zł tytułem potrąconych składek,
- wypłacenie kwoty 4.216 zł tytułem potrąconego podatku dochodowego,
- wypłacenia kwoty 3.581,97 zł potrąconej ponad zajęcie komornika,
- wypłacenie kwot waloryzacji od wyrównań,
- wypłacenie odsetek od naliczonych wyrównań,
- wypłacenie odsetek od kwoty 4400,49 zł od 05.2008r. do 25.07.2010r.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł m.in., że organ rentowy z uwagi na przesiedlenie ubezpieczonego na B. od 22.09.2005r. nie miał prawa potrącać składki na ubezpieczenie zdrowotne. Niedopłacona emerytura to kwota 11.183,57 zł za okres od 22.09.2005r. do 01.10.2010r. pomniejszona o wypłacone 4.400,49 zł wynosi 6.783,08 zł.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 13.06.2013r. wydanym w sprawie sygn. akt IVU 436/12 Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 25.01.2012r. i zobowiązał organ rentowy do wydania decyzji w zakresie dotyczącym wniosku o zwrot podatku dochodowego w terminie 2 miesiące (pkt 1 wyroku), zaś w pozostałym zakresie odwołanie od tej decyzji oddalił (pkt 2 wyroku).

Za pismem przewodnim z 14.11.2013r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych pismo ubezpieczonego z 02.11.2013r. (faks) w sprawie zwrotu składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W dniu 04.02.2014r. wpłynął do organu rentowego prawidłowo sporządzony wniosek ubezpieczonego o zwrot pozostałej części składki ubezpieczeniowej za okres od 22.09.2005r. do 30.04.2008r. wraz z odpisem wizy i paszportu potwierdzającymi stały pobyt na B. od 09.07.2005r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 25.03.2014r. na podstawie art. 2, art. 3 i art. 94 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008r. nr 164, poz.1027) art. 32 i 24 ust. 1 pkt 6d do 6g ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r. poz.1442 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego W. W. z dnia 02.11.2013r. i 23.01.2014r. dokonał wypłaty należności wynikającej z tytułu zwrotu nienależnie opłaconej składki zdrowotnej wraz z odsetkami od 22 września 2005r. do 30 kwietnia 2008r. w kwocie 3.723,48 zł wraz z odsetkami za okres od 7 marca 2014r. do 20 kwietnia 2014r. w kwocie 59,68 zł.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. podlegało odrzuceniu. Sąd orzekający miał na uwadze, że decyzją z dnia 25.01.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 23.03.2011r., przekazał m.in. należność wynikającą z tytułu zwrotu nienależnie opłaconej składki zdrowotnej za okres od 1 maja 2008r. do 30 września 2010r. w kwocie 4.400,49 zł wraz z odsetkami za okres od 26 lipca 2010r. w kwocie 895,54 zł. Nadto, prawomocnym wyrokiem z dnia 13.06.2013r. w sprawie sygn. IV U 436/12 Sąd Okręgowy w Koszalinie zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 25.01.2012r. i zobowiązał organ rentowy do wydania decyzji w zakresie dotyczącym wniosku o zwrot podatku dochodowego w terminie 2 miesiące (pkt 1 wyroku), w pozostałym zakresie oddalił odwołanie od tej decyzji (pkt 2 wyroku).

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Zgodnie z art. 366 k.p.c. prawomocny wyrok sądu ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. O wystąpieniu stanu powagi rzeczy osądzonej rozstrzyga nie tylko sama tożsamość stron, ale równocześnie tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej określa przedmiot rozstrzygnięcia i podstawa tego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy podniósł, że w niniejszej sprawie oraz w sprawie IV U 436/12 zachodzi nie tylko tożsamość stron, ale również tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. W obu sprawach ubezpieczony nie zgadzał się z decyzją z dnia 25.01.2012r. i domagał się zwrotu wraz z odsetkami kwoty potrąconej z jego emerytury przez organ rentowy (w poprzedniej sprawie kwoty 3.581,97 zł, a w obecnej 3.542,02 zł), którą w jego ocenie organ rentowy potrącił nienależnie, na podstawie anulowanego zajęcia komorniczego. Żądanie ubezpieczonego zostało prawomocnym wyrokiem z dnia 13.06.2013r. oddalone i w tej sytuacji uznać należy, że sprawa o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami została już prawomocnie osądzona, co obligowało Sąd do odrzucenia odwołania, o czym orzekł w pkt 1 postanowienia.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zaskarżył ubezpieczony zarzucając, że nie zaistniała powaga rzeczy osądzonej, zwłaszcza, że wyrok w sprawie IV U 550/14 nie jest prawomocny. Skarżący podniósł, że jest to próba nie dopuszczenia do zasądzenia odsetek od ZUS.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę postanowienia i przyjęcie jego odwołania do rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie ubezpieczonego jest niezasadne.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do wniosku, że jest ono prawidłowe.

Słusznie wskazał Sąd I instancji, że obecne żądania ubezpieczonego były już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Koszalinie w sprawie o sygn. IV U 436/12 i IVU 550/14.

O powadze rzeczy osądzonej decyduje zaś - poza identycznością stron podstawy sporu, także niezmienny stan faktyczny (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17.03.1950 r., WaC 339/49, OSN 1951 nr III, poz. 65, postanowienie z dnia 09.06.1971 r., II CZ 59/71, OSNCP 1971 nr 12, poz. 226). W niniejszej sprawie, niewątpliwie mamy do czynienia z tożsamością podmiotową i przedmiotową, ale również z niezmiennym stanem faktycznym. W niniejszej sprawie nie doszło do zmiany okoliczności faktycznych żądania ubezpieczonego. Zgodnie zaś z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo jeżeli została już prawomocnie osądzona. Oznacza to, że po wytoczeniu powództwa nie można wystąpić z drugim pozewem o to samo roszczenie, nawet w innym trybie postępowania cywilnego. Stan sprawy w toku zachodzi wówczas, gdy występuje identyczność stron i roszczeń procesowych. Identyczność stron istnieje kiedy w obydwu sprawach uczestniczą te same strony, zaś z identycznością roszczeń mamy do czynienia kiedy żądania obydwu pozwów i ich podstawy faktyczne (okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie) są takie same. Sąd bierze to pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy (art. 202 k.p.c.). Uwagi te mają zastosowanie w postępowaniu odrębnym w sprawach z ubezpieczenia społecznego, z tym zastrzeżeniem, że rolę pozwu spełnia tu odwołanie od decyzji organu rentowego.

Dokonując zatem subsumcji wskazanych okoliczności z regulacją przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że tożsamość żądań ubezpieczonego, a w efekcie tożsamość przedmiotów postępowań – w sprawach IVU 436/12 i IVU 550/14 i w niniejszym postępowaniu przesądza o zaistnieniu stanu litispendencji, co słusznie spowodowało konieczność odrzucenia odwołania w niniejszej sprawie na zasadzie cytowanej regulacji.

Sąd Apelacyjny potwierdza, że w sprawie IVU 550/14 nieprawomocne jest postanowienie o odrzuceniu apelacji a zatem należy uznać, że sprawa jest w toku, ale nie uniemożliwia to zastosowania w sprawie obecnie rozpoznawanej art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. albowiem wystarczające jest aby sprawa o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami była w toku.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznając zaskarżone rozstrzygnięcie za prawidłowe a wywiedzione zażalenie w całości za niezasadne, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie.